

REWALORYZACJA PARKU MIEJSKIEGO

Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska UM Kielce

Rewaloryzacja czy rewitalizacja?

Rewitalizacja

zespół działań urbanistycznych i planistycznych, koordynowanych przez lokalną administrację samorządową, których celem jest społeczne, architektoniczne, planistyczne i ekonomiczne korzystne przekształcenie wyodrębnionego **obszaru** gminy **będącego w stanie kryzysu** wynikającego z czynników **ekonomicznych i społecznych**

Rewitalizacja - złe skojarzenia i obawy

Ruda Śląska, centralny plac miasta

Źródło: <http://hicash.pl/artukul/5637/polski-bruk-nieudane-rewitalizacje-rynkow-miejskich>.

Rewitalizacja - złe skojarzenia i obawy

Pisz, Rynek

Źródło: <http://hicash.pl/artukul/5637/polski-bruk-nieudane-rewitalizacje-rynkow-miejskich>.

Rewitalizacja - złe skojarzenia i obawy

Białystok, Rynek Kościuszki

Źródło: <http://hicash.pl/artukul/5637/polski-bruk-nieudane-rewitalizacje-rynkow-miejskich>.

Rewaloryzacja czy rewitalizacja?

Rewaloryzacja

działanie konserwatorskie mające na celu **przywrócenie wartości użytkowych i ekspozycję dziedzictwa kulturowego** zarówno zabytków architektury jak i zespołów urbanistycznych

Rewaloryzacja

Jakubowice , zespół pałacowo-parkowy

Źródło: <http://www.polskiezabytki.pl>

Źródło: <http://www.polskaniezwykla.pl>

Rewaloryzacja

Jakubowice , zespół pałacowo-parkowy

Źródło: <http://www.polskiezabytki.pl>

Źródło: <http://www.polskaniezwykla.pl>

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Park w liczbach:

Powierzchnia obiektu : 74 620.00 m²

(w tym powierzchnia stawu parkowego 8 050.00 m² - nie wliczana do pbc)

Powierzchnie utwardzone 16 224.00 m²

Powierzchnia biologicznie czynna 50 176.00 m²
(67.0 %)

Drzewa (w granicach opracowania) : **952 szt.**

Rewaloryzacja parku im. St. Staszica

ARTUR CEBULA, ANNA KUNKEL ARCHITEKCI

PROJEKT BUDOWLANY

REWALORYZACJI ZABYTKOWEGO PARKU MIEJSKIEGO IM. STANISŁAWA STASZICA W KIELCACH

ZIAŁKI NR. EW. 520, 591, 522/6, 579, 174/14, OBRĘB 0016 KIELCE
JEDNOSTKA EWIDENCYJNA : 266101_1, M. KIELCE

INWESTOR: Gmina Kielce
ul. Rynek 1; 25–303 Kielce

PROJEKT: Artur Cebula Anna Kunkel Architekci
Sowia Wola Folwarczna, ul. Rysia 13; 05–152 Czosnów

AUTORZY:

ARCHITEKTURA / ZAGOSPODAROWANIE TERENU :

PROJEKT: mgr inż. arch. Artur Cebula uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr upr. : 131/SWOK/2011	SPRAWDZAJĄCY: mgr inż. arch. Ewa Maria Rusak uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej nr upr. : 902/Gd/82
--	---

ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU / ZIELEŃ :

PROJEKT: mgr inż. arch. kraj. **Anna Więckowska**
dyplom Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW nr **QpU/7280/2008**

BRANŻA HYDROTECHNICZNA :

PROJEKT: mgr. inż. Michał Moliński uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr: MAZ/0458/POOK/11 i MAZ/0149/OWOK/10	SPRAWDZAJĄCY: mgr inż. Adam Moliński uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej nr: MAZ/0218/POOK/14 i MAZ/0069/OWOK/11
---	---

BRANŻA:	Budowlana, Hydrotechniczna, Zieleń	
KODY CPV:	45000000-7	ROBOTY BUDOWLANE
	45110000-1	ROBOTY W ZAKRESIE BURZENIA I ROZBIÓRKI OBIEKTÓW BUDOWLANYCH; ROBOTY ZIEMNE
	45111291-4	ROBOTY W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA TERENU
	45112711-2	ROBOTY W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA PARKÓW
	45220000-5	ROBOTY INŻYNIERYJNE I BUDOWLANE
	45233200-1	ROBOTY W ZAKRESIE RÓŻNYCH NAWIERZCHNI

KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO : VIII : INNE BUDOWLE

DATA I MIEJSCE OPRACOWANIA : Warszawa, 28.02.2019

- 7.05.2018 przetarg nieograniczony na Koncepcję rewaloryzacji zabytkowego parku miejskiego im. Stanisława Staszica w Kielcach wraz z dokumentacją projektowo – kosztorysową i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót
- 2018-19 dokumentację opracował : Artur Cebula Anna Kunkel Architekci

Rewaloryzacja parku im. St. Staszica

Granice opracowania

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Cel działań: **Wzmocnienie i wyeksponowanie dziedzictwa kulturowego**

Realizacja celu przez :

- oczyszczenie (np. z roślinności, która zaciera historyczną kompozycję)
- rekompozycję
- reintegracja (skomponowanie na nowo: odpowiednio wybranych nawarstwień historycznych, elementów odtworzonych oraz nowych elementów)
- odbudowę

Najważniejszy aspekt historyczny – jeden z najstarszych parków publicznych w Polsce

(1829 decyzja Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego o oddaniu ogrodu górniczego na użytek publiczny, 17 marca 1830 przekazanie obiektu)

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Gospodarka materiałem roślinnym

- inwentaryzacja drzew i krzewów, ocena stanu fitosanitarnego
- analiza pod kątem kompozycyjnym (aspekty historyczne) i możliwości rozwoju drzewa (np. zbyt duże zwarcie)
- decyzje dot. ewentualnej wycinki
 - powody kompozycyjne → brak zastąpienia, lub zastąpienie innym gatunkiem - potrzeba rekompozycji
 - powody związane ze stanem drzewa → zastąpienie nowym egzemplarzem, tak by uzupełnić układ kompozycyjny np. aleję
- wskazania dotyczące pielęgnacji

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Gospodarka materiałem roślinnym – zakres wycinki

- zinwentaryzowano **952 szt.** drzew
- do usunięcia przeznaczono **94 szt.** (10%)

Krzewy do usunięcia 770 m²

z tego w 2019 na podstawie decyzji ŚWKZ usunięto już 19 szt.
(bardzo zły stan np. martwe, posusz 90% itp. →bezpieczeństwo)

- do usunięcia pozostało **75 szt.**

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Gospodarka materiałem roślinnym – zakres wycinki

Źródło: <https://kielce.naszemiasto.pl/>

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Gospodarka materiałem roślinnym – skala wycinki

Park Staszica w Kielcach - **94 drzew** (10%)

Ogród Krasińskich w Warszawie - **337 drzew** (30%)

(rewaloryzacja w 2012 roku)

Źródło: <https://warszawa.wyborcza.pl/>

Źródło: <https://warszawa.wyborcza.pl/>

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Gospodarka materiałem roślinnym – zakres wycinki

Ilości drzew wycinanych - podział ze względu na obwód pinia

obwody	ilość drzew	uwagi
0-25 cm	6 szt.	
26-50 cm	24 szt.	różne: żywotnik, karagana, głąg, jabłoń, klony pospolite
51-75 cm	14 szt.	różne: klony pospolite, kasztanowce, pojedyncze lipy i jesiony
46-100 cm	8 szt.	głównie klony pospolite
101-125 cm	4 szt.	
126-150 cm	3 szt.	
151-175 cm	0 szt.	
176-200 cm	1 szt.	
201-225 cm	3 szt.	
226-250 cm	3 szt.	
251-300 cm	7 szt.	kasztanowce białe
301-325 cm	0 szt.	
326-350 cm	1 szt.	kasztanowiec biały
351-375 cm	1 szt.	wierzba nagrobna 'Chrysocoma'
	75 szt.	

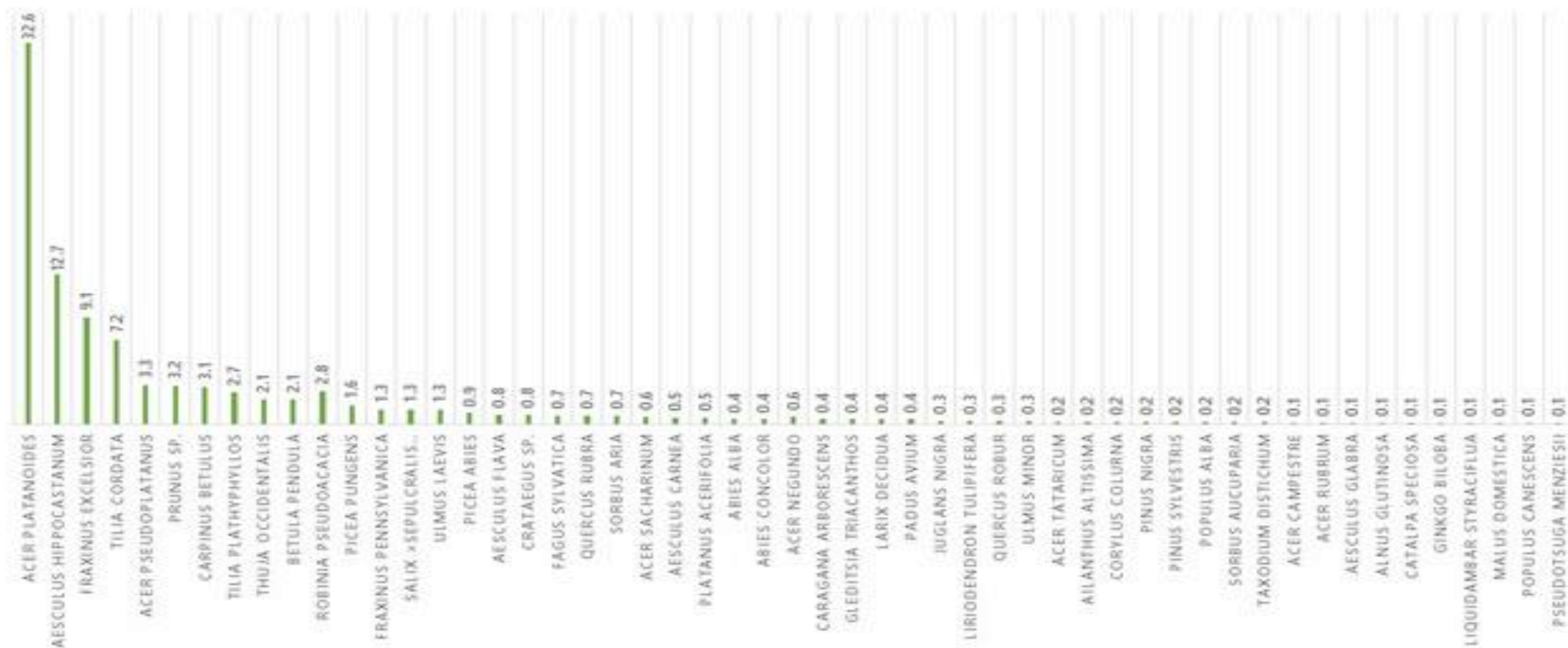
Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Gospodarka materiałem roślinnym – zróżnicowanie gatunkowe

UDZIAŁ % GATUNKÓW DRZEW

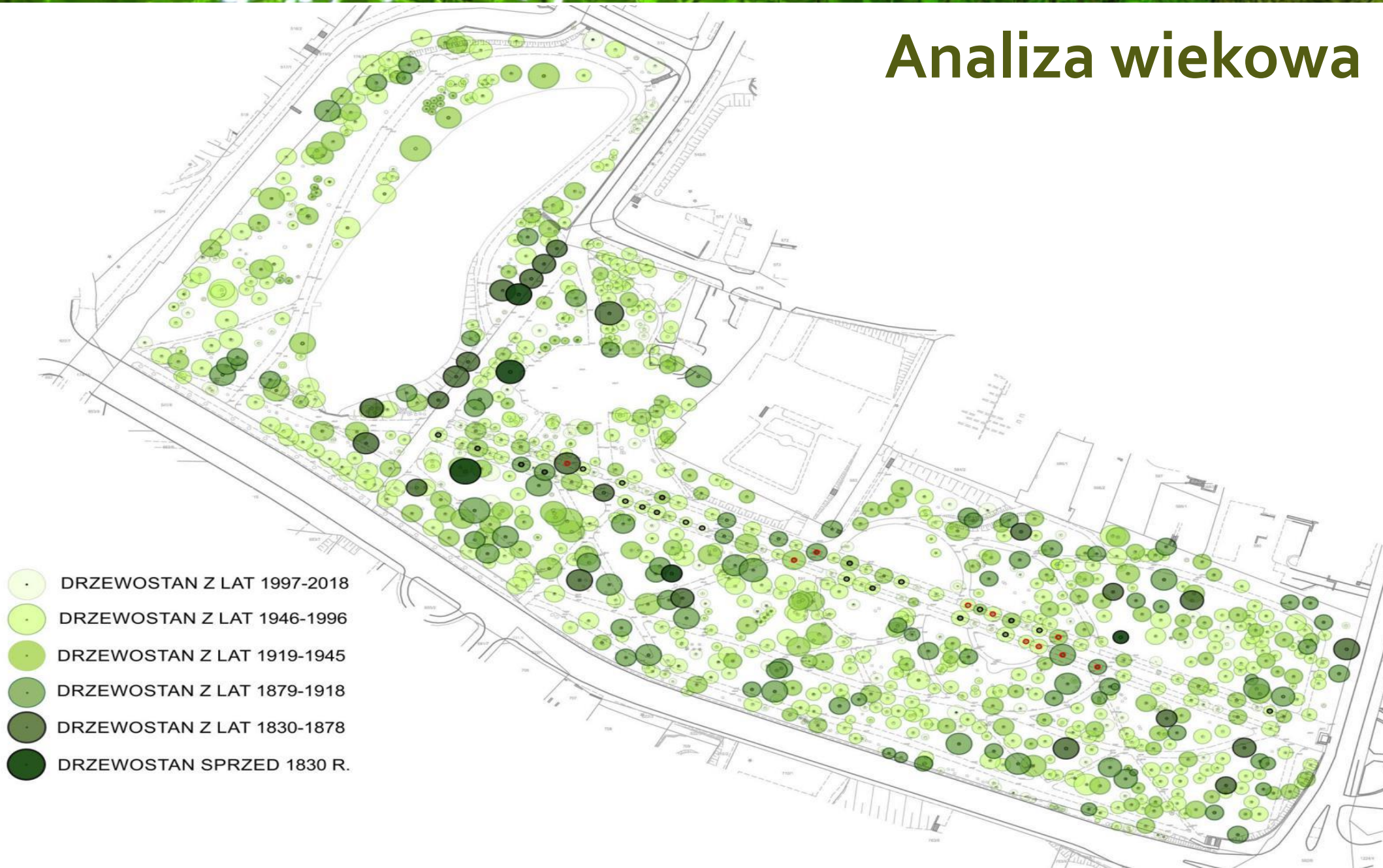
■ Liczba szt.

Drzewa okazowe

Analiza wiekowa

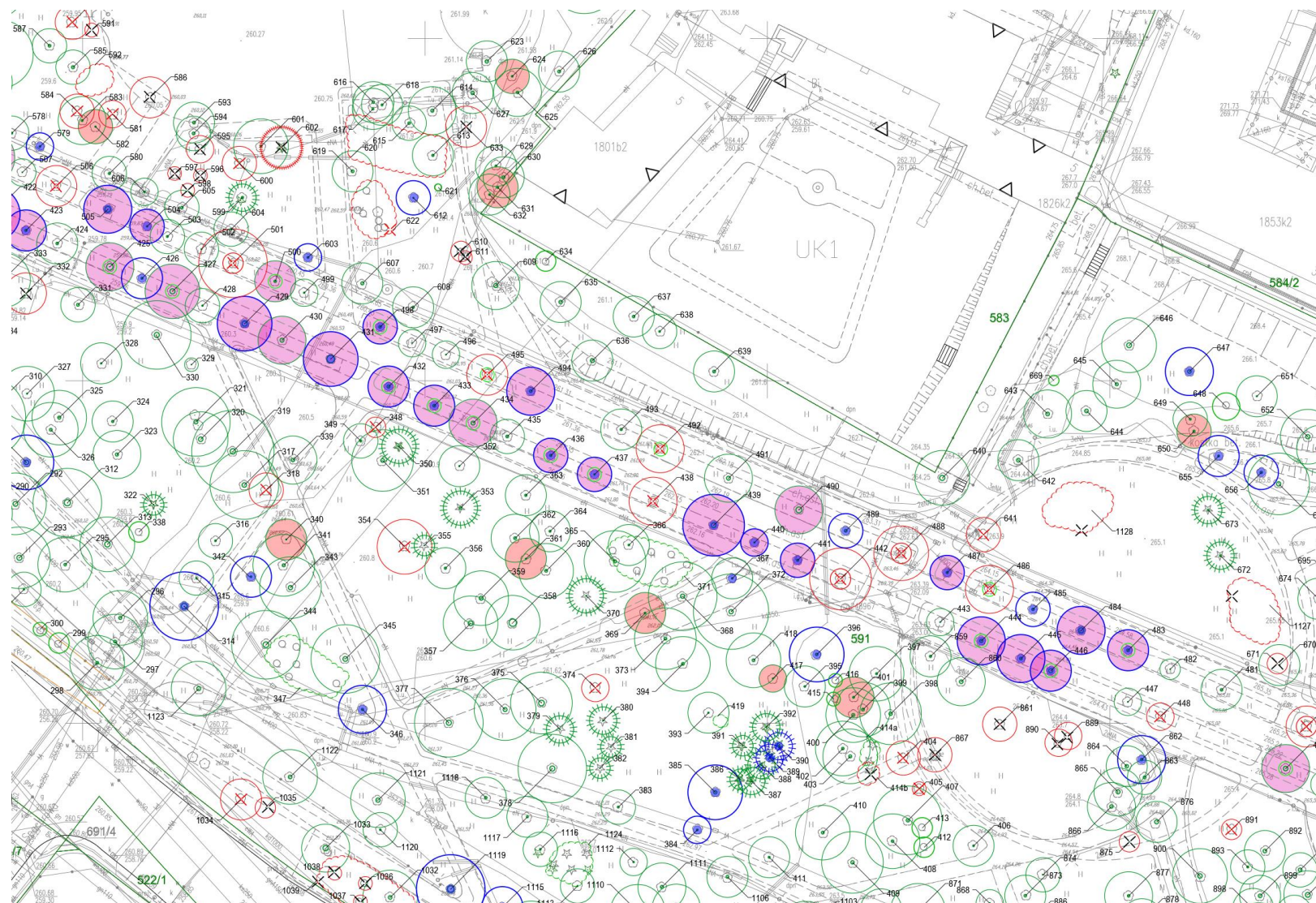

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Gospodarka materiałem roślinnym – zabiegi pielęgnacyjne

- 699 szt. drzew - podstawowe zabiegi pielęgnacyjnych (usunięciu suchych gałęzi, odrostów wokół, wykonanie cięć sanitarnych)
- 120 szt. drzew - zaawansowane zabiegi pielęgnacyjne (cięciach sanitarne o dużym zakresie i korygujących, założeniu wiązań elastycznych, kontroli i ewentualnej wymianie istniejących wiązań, specjalistyczne zabiegi poprawiające statykę

LEGENDA

DRZEWA I KRZEWY DO ZABIEGÓW PIELĘGNACYJNYCH

DRZEWA I KRZEWY DO ZAAWANSOWANYCH ZABIEGÓW PIELĘGNACYJNYCH

DRZEWA I KRZEWY DO WYCINKI SANITARNEJ

DRZEWA DO WYCINKI KOLIZYJNEJ - PRZEŚWIECENIE DRZEWOSTANU

DRZEWA W ALEI O ODSŁONIĘTYCH KORZENIACH W PROMIENIU DO 1 M

DRZEWA W ALEI O ODSŁONIĘTYCH KORZENIACH W PROMIENIU > 1 M

DRZEWA W ALEI DO SZCZEGÓLNEJ OBSERWACJI I EWENTUALNEJ WYMIANY

DRZEWA DO WYCINKI W 2 ETAPIE

Wymiana wszystkich nawierzchni na nawierzchnie o bardziej historycznym charakterze jednocześnie zachowujące duże walory użytkowe – nawierzchnie z kruszyw mineralnych utwardzanych żywicą epoksydową, korekta układu z nawiązaniem do historycznego.

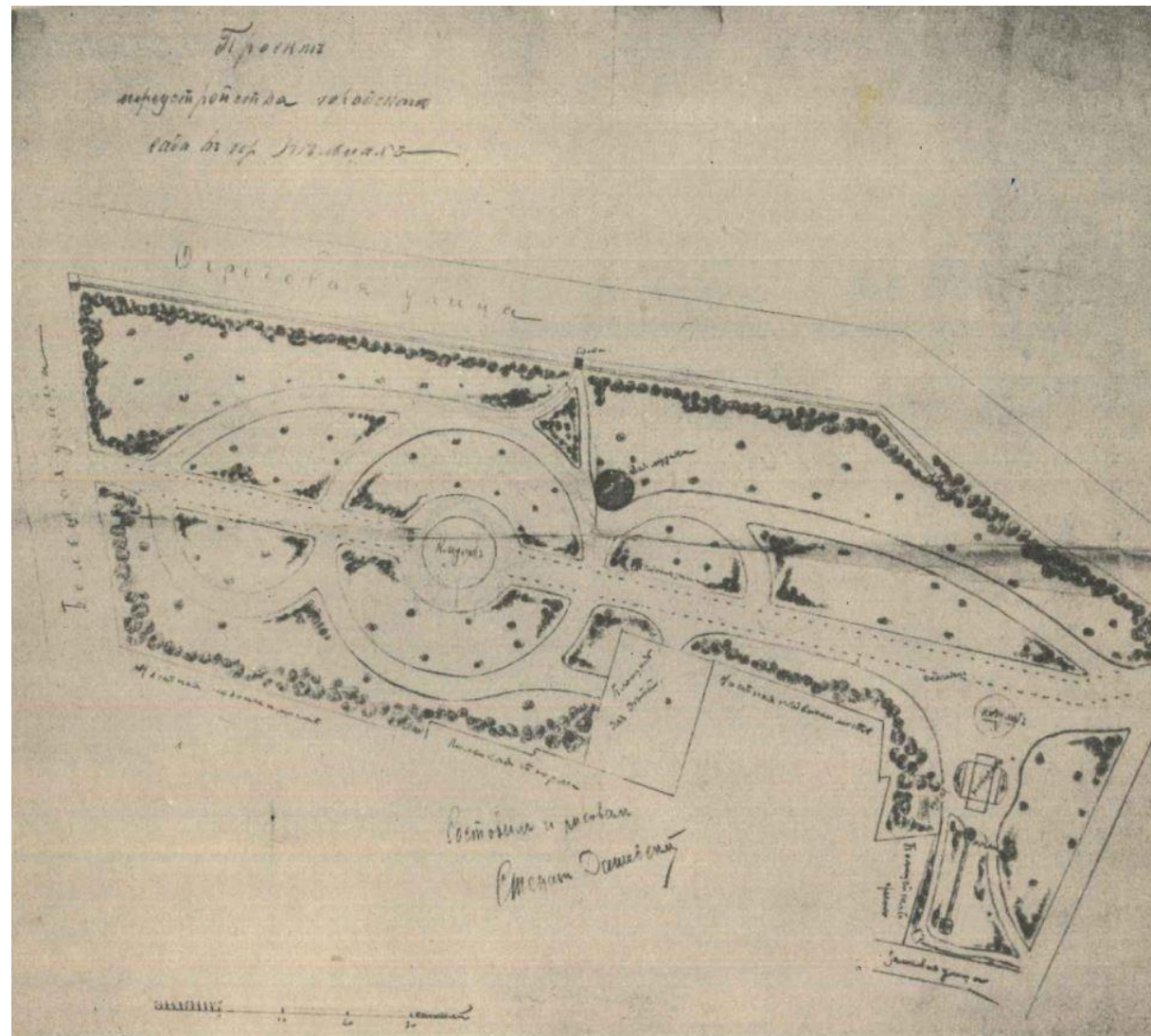

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Główne założenia:

Nawiązanie do układu historycznego
alejek - projekt przebudowy
Daszewskiego z 1878 roku

Źródło: Adamczyk, Szczepański 1983 Park miejski w Kielcach

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Nawierzchnie nawiązują do rozwiązań historycznych nawierzchni ziemnych i żwirowych, zachowują naturalną estetykę oraz są w pełni wodoprzepuszczalne i jednocześnie odporne na uszkodzenia. Ponadto nawierzchnia mineralna przepuszczalna dla wody i powierza stwarza znacznie lepsze warunki dla rosnących w parku drzew i ich korzeni. Łącznie projektowana powierzchnia alei pieszych : **8 134.00 m²**

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Źródło: GCL Sp. z o.o.

Dyskretne obrzeże nawierzchni: stalowy systemowy kątownik z zaczepami i kotwami

Realizacja prac spowoduje zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej z 67% na 73% (50 176m² na 54 194m²)

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Problemem jest rozbiórka istniejących nawierzchni bitumicznych bez uszkodzenia korzeni - Zmniejszenie szerokości alei głównej do do 4m (podyktowane koniecznością ochrony brył korzeniowych w trakcie rozbiórki istniejących nawierzchni bitumicznych, ujednolicenia szerokości chodników drugorzędnych do 2m)

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Mała architektura:

Wymiana ławek (klasyczną formą nawiązującą do historycznych) i koszy nawiązujących do ławek

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Mała architektura:

Wprowadzenie nowych elementów małej architektury (tablice informacyjne, stojaki rowerowe) w tym elementów ułatwiających korzystanie z obiektu osobom niepełnosprawnym np. tablice z informacją w alfabecie Braille'a

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Główne założenia:

Uporządkowanie handlu – lokalizacja pawilonu do małej gastronomii nawiązującego formą do historycznych obiektów w parku

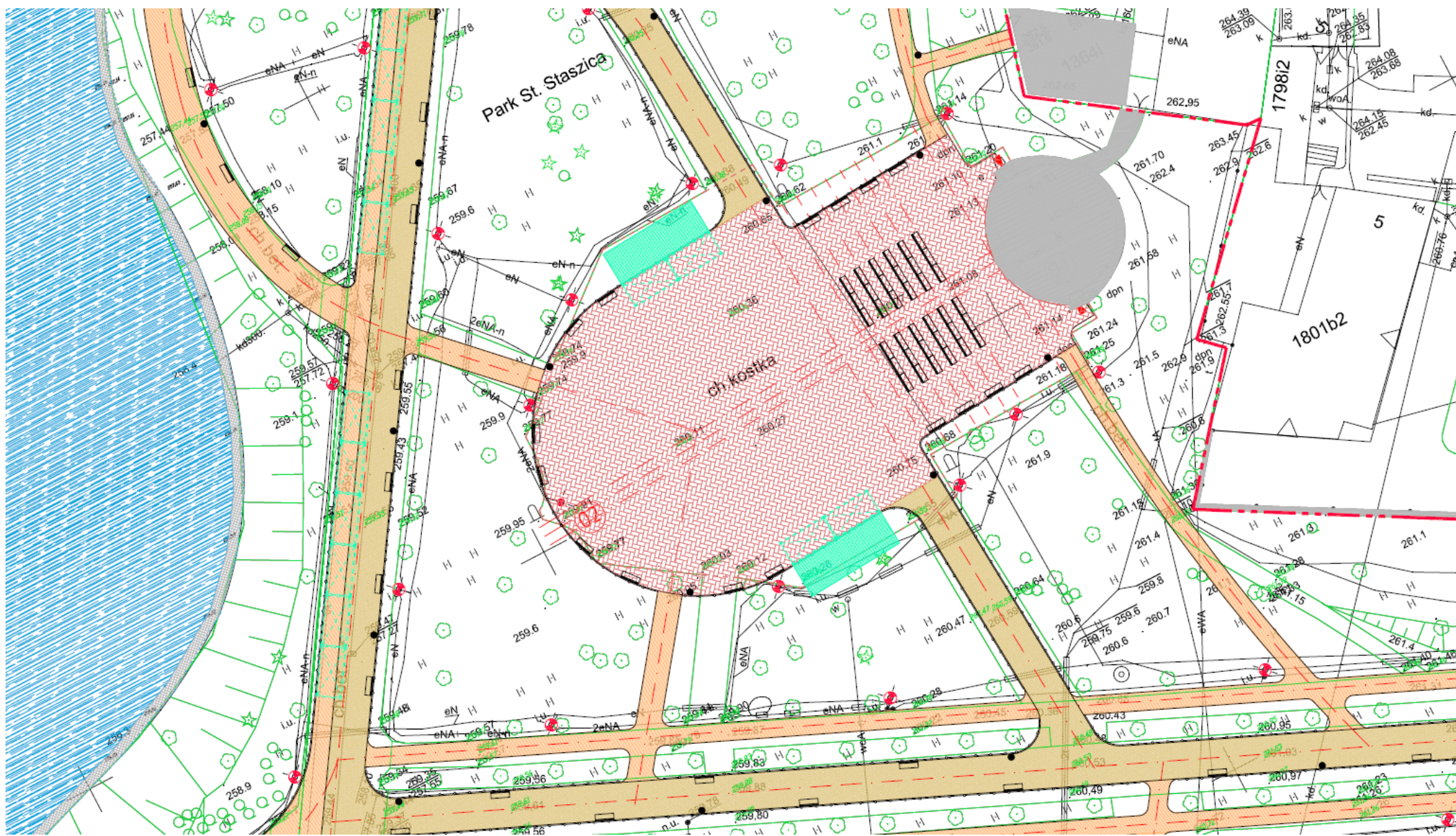

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

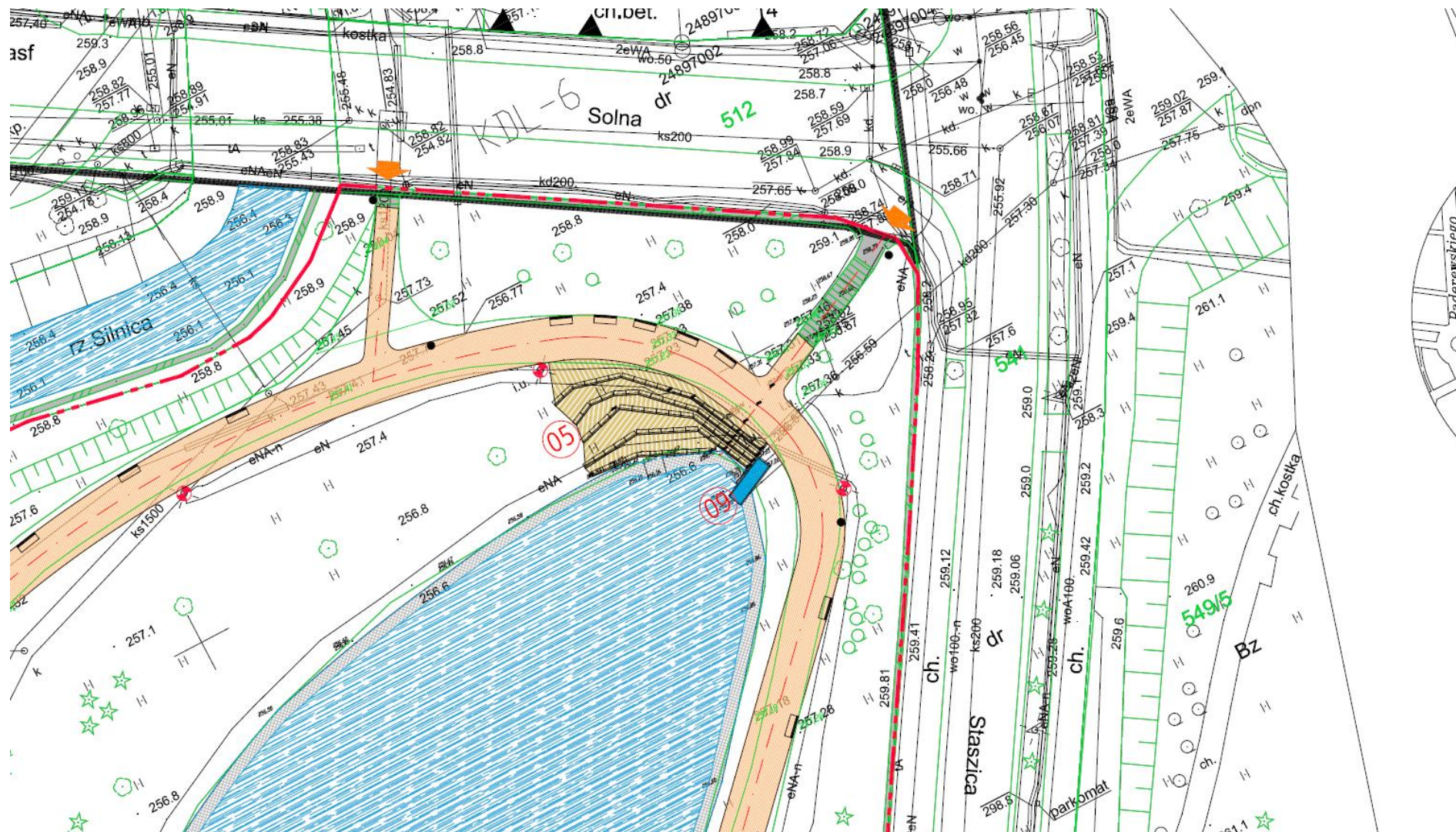
Historyczne lokalizacje pawilonów w parku na planie z lat 1916-18

Schody terenowe (podest) z kaskadą (bystrotokiem) wykorzystująca wodę ze źródła Biruty

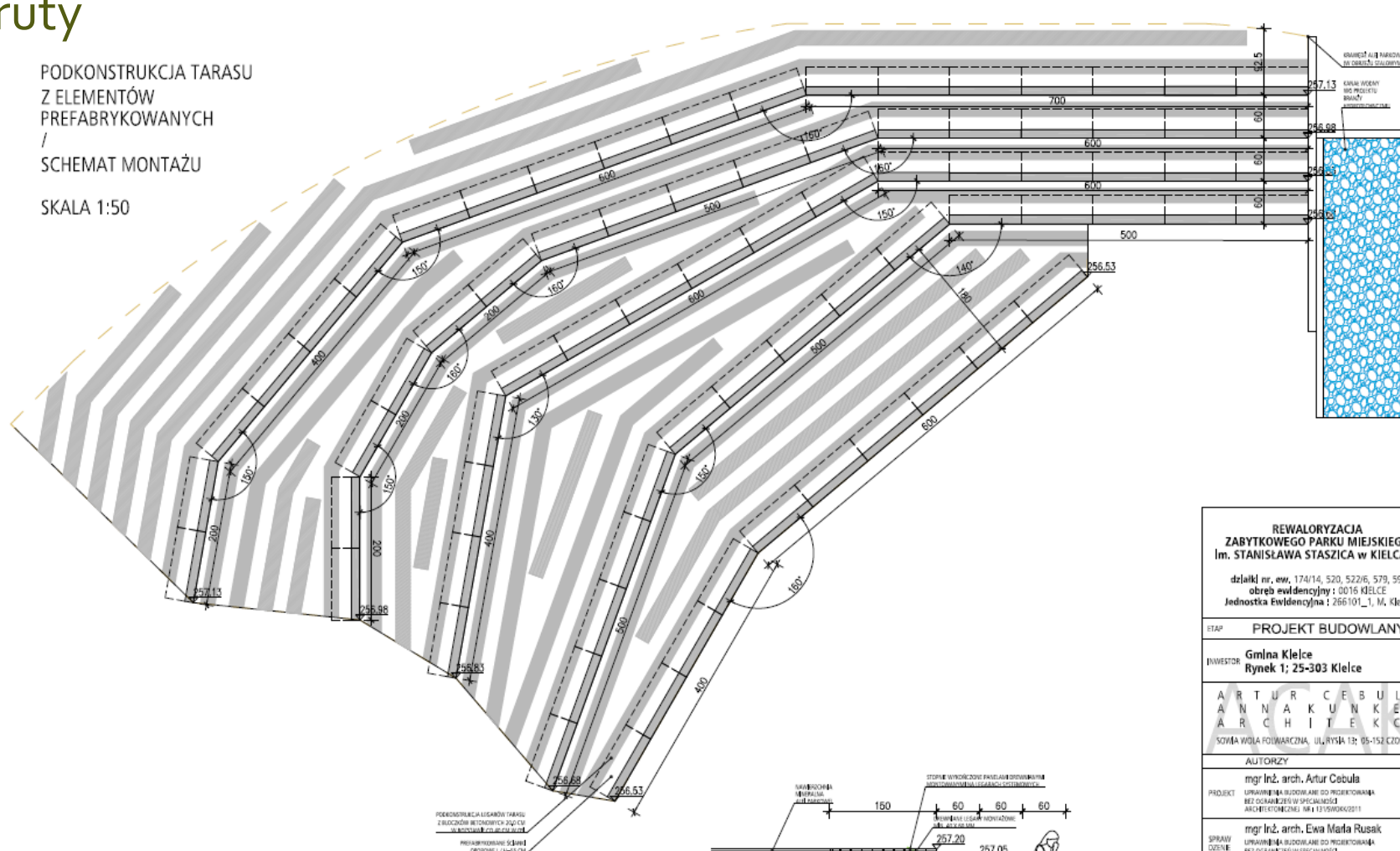

Schody terenowe (podest) z kaskadą (bystrotokiem) wykorzystująca wodę ze źródła Biruty

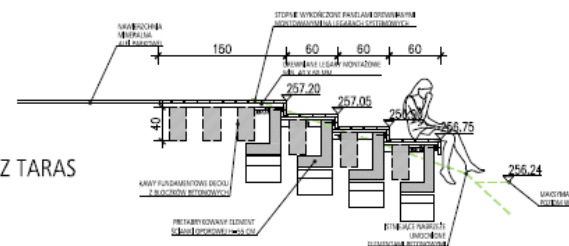

PODKONSTRUKCJA TARASU
Z ELEMENTÓW
PREFABRYKOWANYCH
/
SCHEMAT MONTAŻU

SKALA 1:50

PRZEKRÓJ PRZEZ TARAS
SKALA 1:50

REWALORYZACJA ZABYTKOWEGO PARKU MIEJSKIEGO Im. STANISŁAWA STASZICA w KIELCACH działki nr. ew. 174/14, 520, 522/6, 579, 591 obrobę ewidencyjną: 0016 KIELCE Jednostka Ewidencyjna: 266101_1, M. Kielce	
STADIUM	PROJEKT BUDOWLANY
INWESTOR	Gmina Kielce Rynek 1; 25-303 Kielce
ARTUR CEBULA ANNA KUNKEL ARCHITEKCI SOWIA WOLA FOLIOWA, UL. RYŚKA 13; 05-152 CZOSNOW	
AUTORZY	
mgr Inż. arch. Artur Cebula	
mgr Inż. arch. Ewa Mała Rusak	
mgr Inż. arch. Anna Kunkel	
PROJEKT NABRZEŻA SCHODKOWEGO TARASU WIDOKOWEGO NAD STAWEM	
SKALA	1:50
BRANŻA	ARCHITEKTURA
DATA	28.02.2019

A-03

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Nasadzenia nad stawem i projektowane schody terenowe (podest) z kaskadą (bystrotokiem) wykorzystująca wodę ze źródła Biruty

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

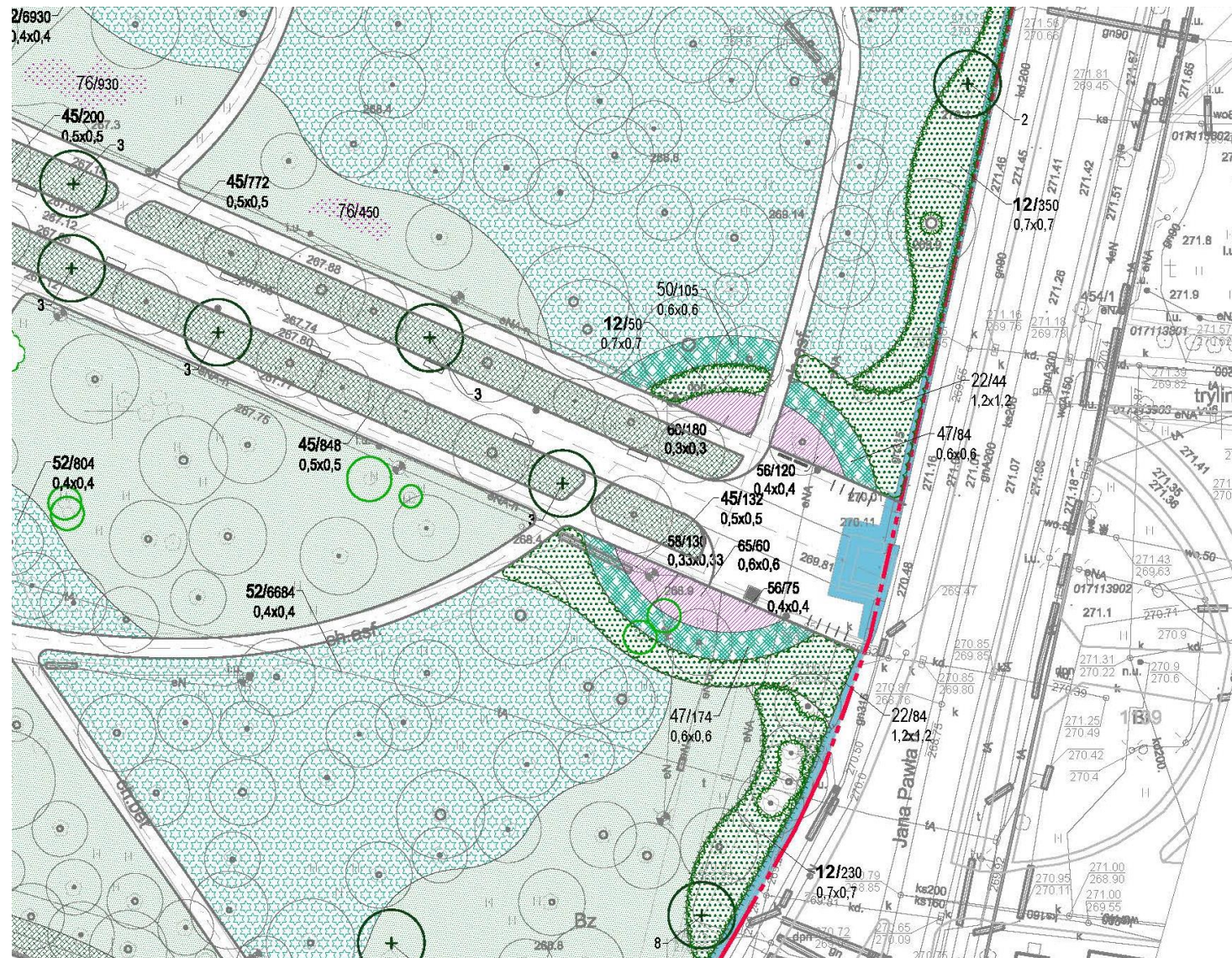

Nasadzenia:

Wprowadzenie nowych nasadzeń i podkreślenie miejscach istotnych kompozycyjnie i programowo :

- wejścia do parku
- aleja główna
- teren wokół stawu
- pomnik Stanisława Staszica
- barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena
- most nad stawem
- plac przed muszlą koncertową

 ISTNIEJĄCE DRZEWO LIŚCIASTE DO ZACHOWANIA

ISTNIEJĄCE DRZEWO LIŚCIASTE DO
ZACHOWANIA

ISTNIEJĄCE DRZEWO IGLASTE DO ZACHOWANIA

ISTNIEJĄCE KRZEWY DO ZACHOWANIA

PROJEKTOWANE DRZEWO LIŚCIASTE

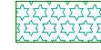
PROJEKTOWANE DRZEWO IGLASTE

PROJEKTOWANE KRZEWY

PROJEKTOWANE ROŚLINY OKRYWOWE

 PROJEKTOWANE PAPROCE

PROJEKTOWANE RUNO PARKOWE

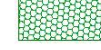
PROJEKTOWANE KWIETNIKI

PROJEKTOWANE RABATY BYLINOWE

ROŚLINY CEBULOWE W TRAWNIKU

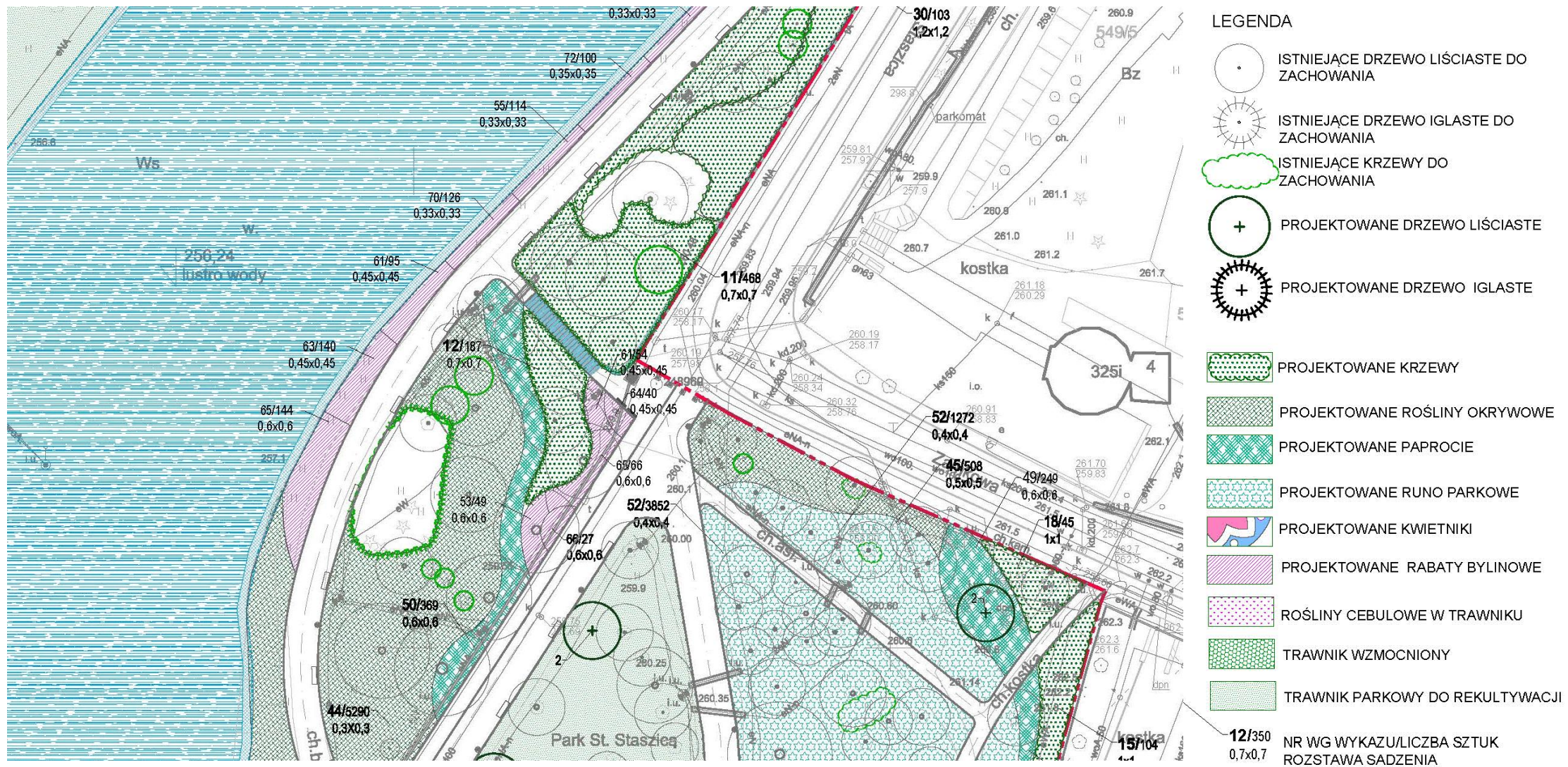

TRAJNIK WZMOCNIONY

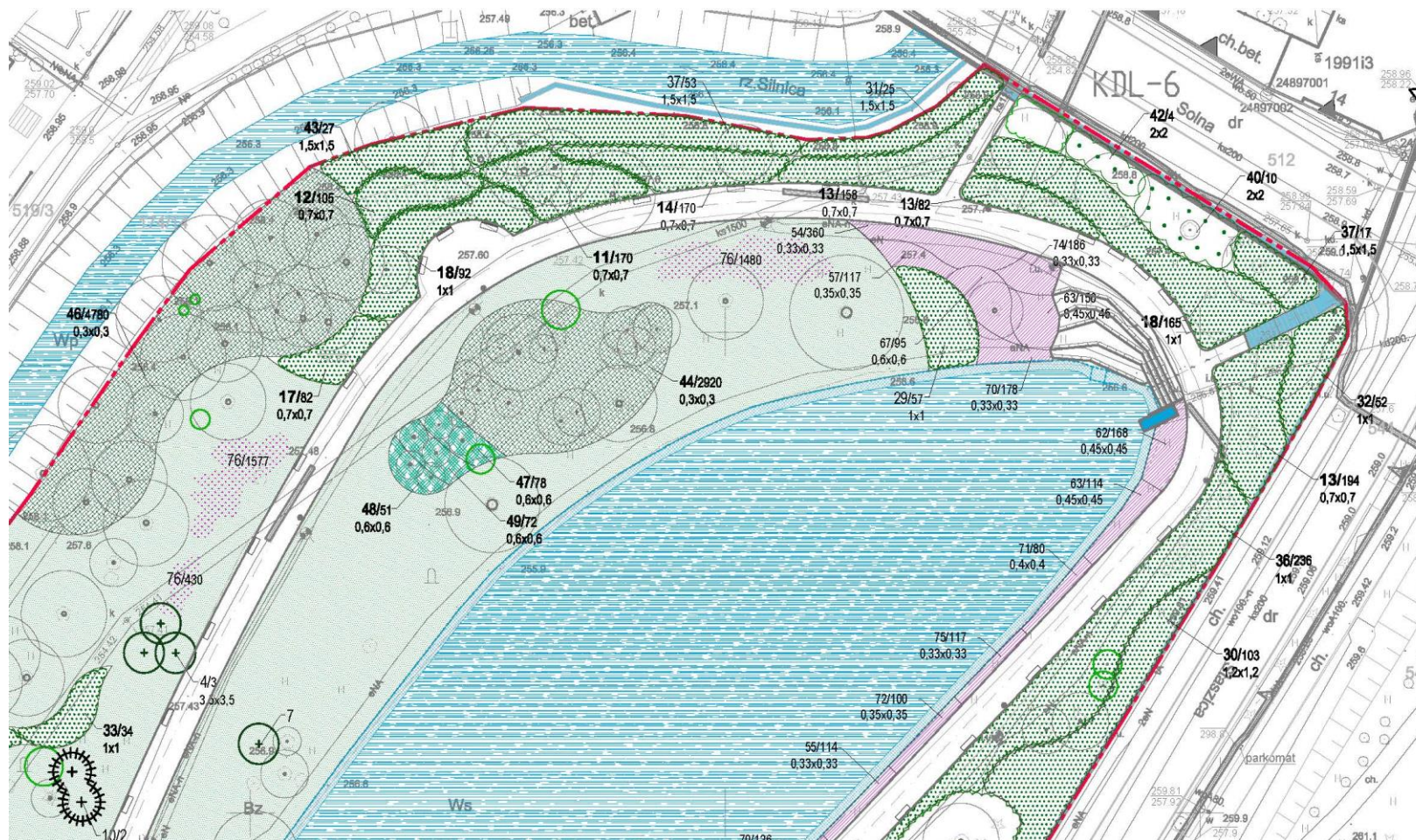

TRAWNIK PARKOWY DO REKULTYWACJI

12/350 NR WG WYKAZU/LICZBA SZTUK
0,7x0,7 ROZSTAWA SADZENIA

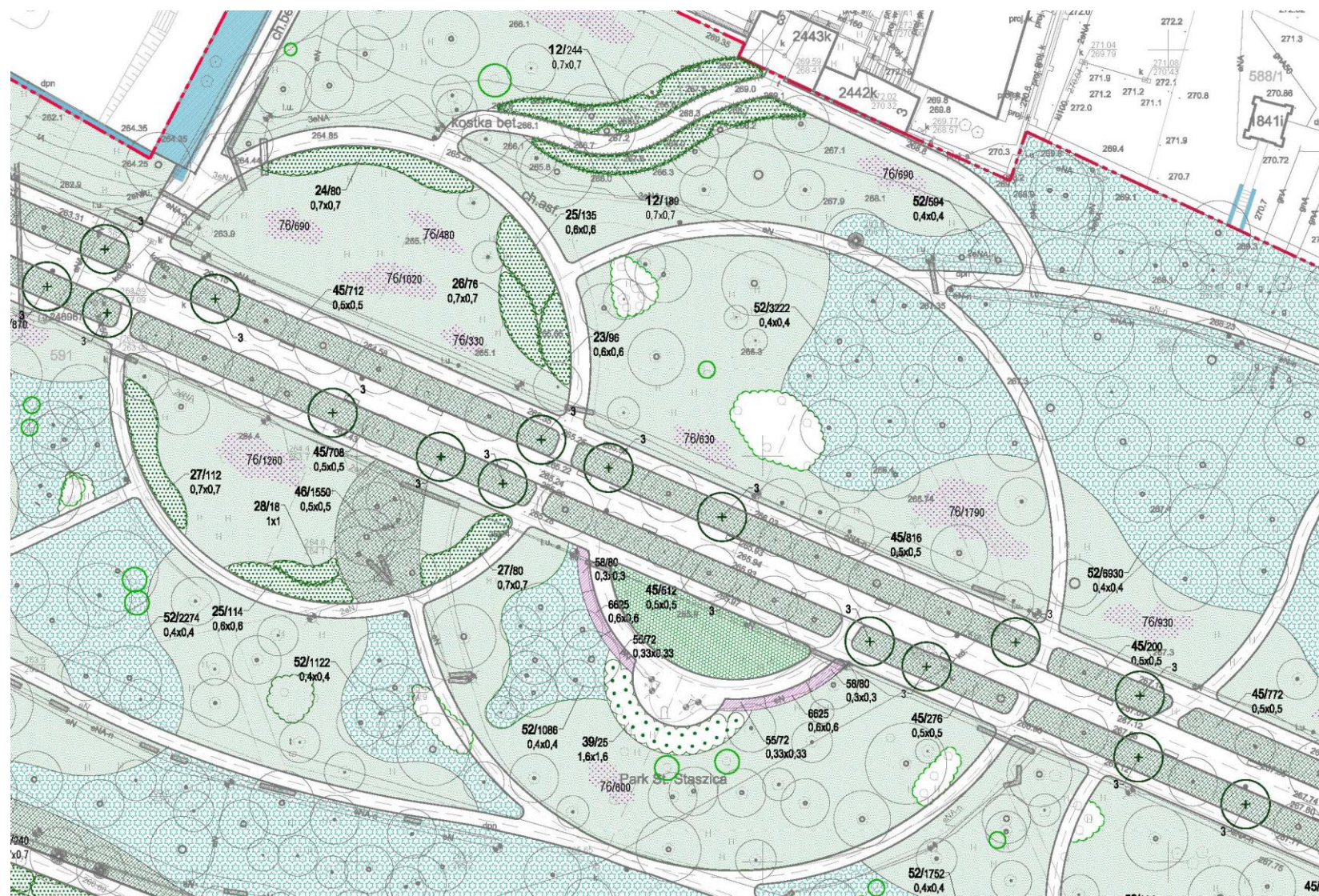
Teren wokół stawu

LEGENDA

- ISTNIEJĄCE DRZEWO LIŚCISTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE DRZEWO IGLASTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE KRZEWY DO ZACHOWANIA
- PROJEKTOWANE DRZEWO LIŚCISTE
- PROJEKTOWANE DRZEWO IGLASTE
- PROJEKTOWANE KRZEWY
- PROJEKTOWANE ROŚLINY OKRYWOWE
- PROJEKTOWANE PAPROCIE
- PROJEKTOWANE RUNO PARKOWE
- PROJEKTOWANE KWIETNIKI
- PROJEKTOWANE RABATY BYLINOWE
- ROŚLINY CEBULOWE W TRAWNIKU
- TRAWNIK WZMOCNIONY
- TRAWNIK PARKOWY DO REKULTYWACJI
- 12/350**
0,7x0,7 NR WG WYKAZU/LICZBA SZTUK
ROZSTAWA SADZENIA

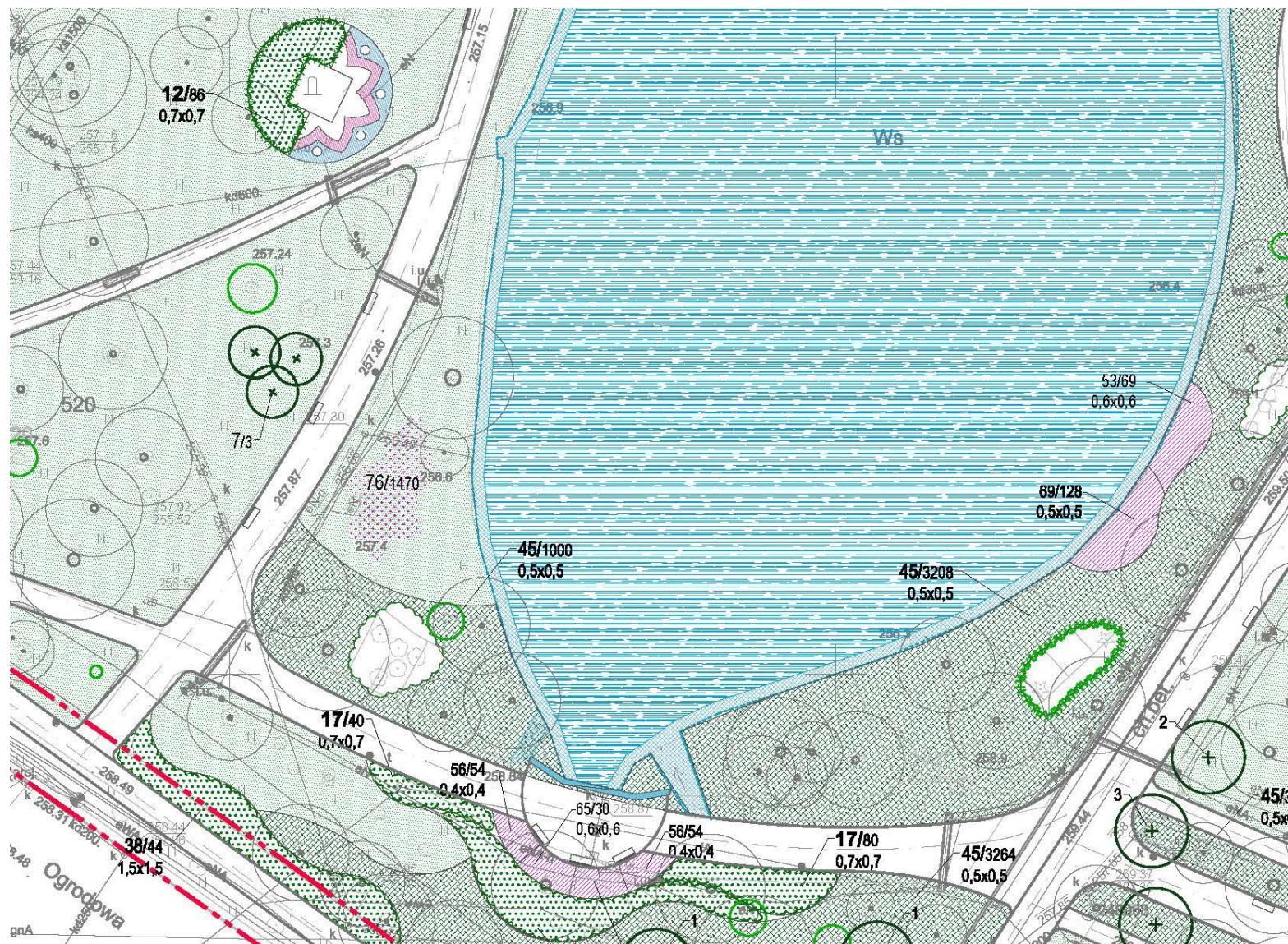
Aleja główna, okolice pomnika St. Staszica

LEGENDA

- ISTNIEJĄCE DRZEWO LIŚCIASTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE DRZEWO IGLASTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE KRZEWY DO ZACHOWANIA
- PROJEKTOWANE DRZEWO LIŚCIASTE
- PROJEKTOWANE DRZEWO IGLASTE
- PROJEKTOWANE KRZEWY
- PROJEKTOWANE ROŚLINY OKRYWOWE
- PROJEKTOWANE PAPROCIE
- PROJEKTOWANE RUNO PARKOWE
- PROJEKTOWANE KWIETNIKI
- PROJEKTOWANE RABATY BYLINOWE
- ROŚLINY CEBULOWE W TRAWNIKU
- TRAWNIK WZMOCNIONY
- TRAWNIK PARKOWY DO REKULTYWACJI
- 12/350**
0,7x0,7 NR WG WYKAZU/LICZBA SZTUK
ROZSTAWA SADZENIA

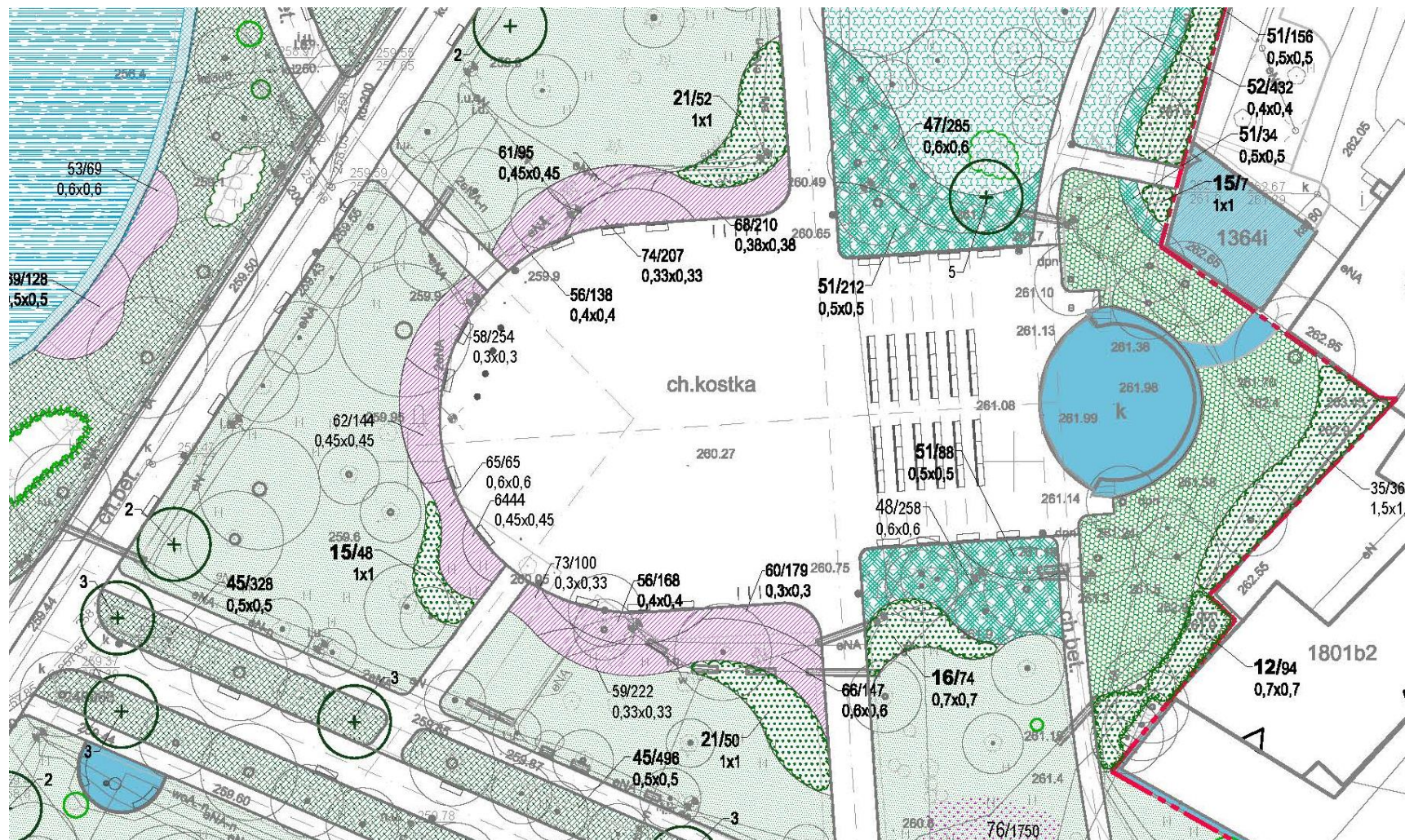
Most nad stawem, barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena

LEGENDA

- ISTNIEJĄCE DRZEWO LIŚCISTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE DRZEWO IGLASTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE KRZEWY DO ZACHOWANIA
- PROJEKTOWANE DRZEWO LIŚCISTE
- PROJEKTOWANE DRZEWO IGLASTE
- PROJEKTOWANE KRZEWY
- PROJEKTOWANE ROŚLINY OKRYWOWE
- PROJEKTOWANE PAPROCIE
- PROJEKTOWANE RUNO PARKOWE
- PROJEKTOWANE KWIETNIKI
- PROJEKTOWANE RABATY BYLINOWE
- ROŚLINY CEBULOWE W TRAWNIKU
- TRAWNIK WZMOCNIONY
- TRAWNIK PARKOWY DO REKULTYWACJI
- 12/350 0,7x0,7 NR WG WYKAZU/LICZBA SZTUK ROZSTAWA SADZENIA

Plac przed muszlą koncertową

LEGENDA

- ISTNIEJĄCE DRZEWO LIŚCIASTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE DRZEWO IGLASTE DO ZACHOWANIA
- ISTNIEJĄCE KRZEWY DO ZACHOWANIA
- PROJEKTOWANE DRZEWO LIŚCIASTE
- PROJEKTOWANE DRZEWO IGLASTE
- PROJEKTOWANE KRZEWY
- PROJEKTOWANE ROŚLINY OKRYWOWE
- PROJEKTOWANE PAPROCIE
- PROJEKTOWANE RUNO PARKOWE
- PROJEKTOWANE KWIETNIKI
- PROJEKTOWANE RABATY BYLINOWE
- ROŚLINY CEBULOWE W TRAWNIKU
- TRAWNIK WZMOCNIONY
- TRAWNIK PARKOWY DO REKULTYWACJI
- 12/350 NR WG WYKAZU/LICZBA SZTUK ROZSTAWA SADZENIA

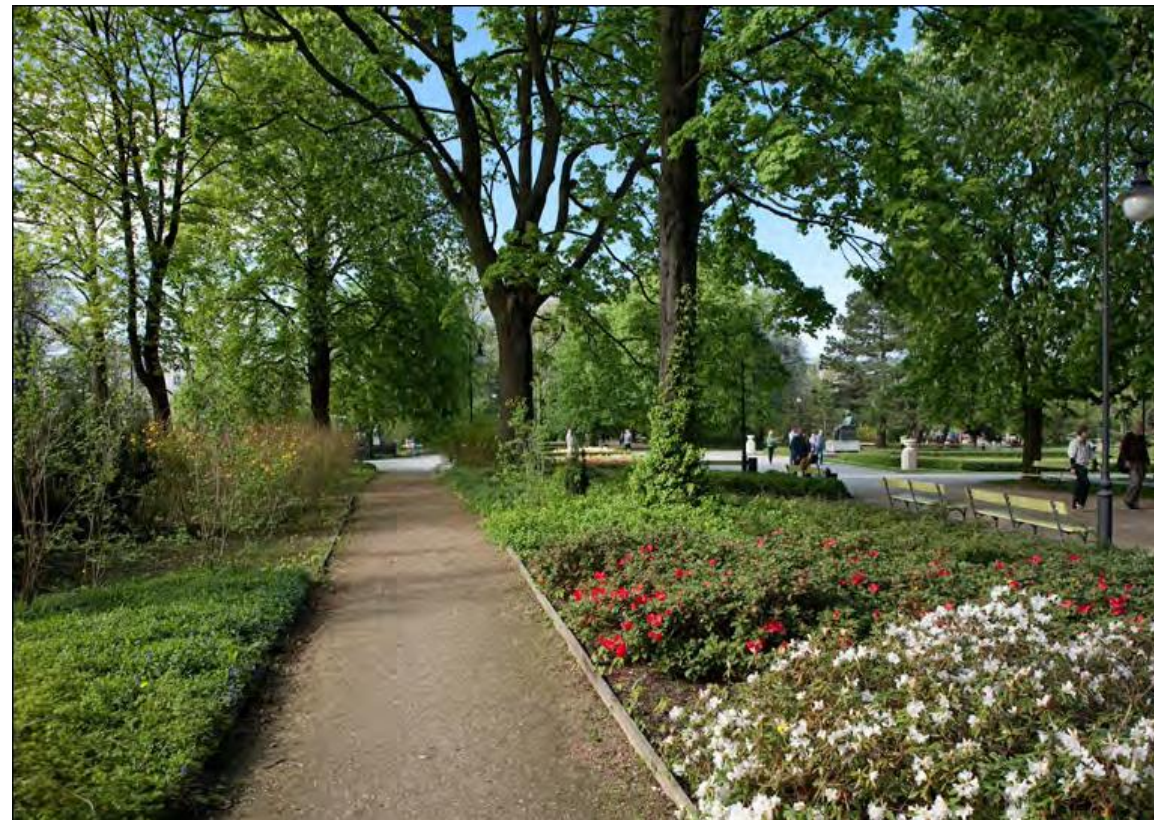
Nasadzenia - ilości:

- **drzewa 62 szt.**, (głównie kasztanowce czerwone, klony jawory, klony pospolite, pojedyncze lipy drobnolistne, jesiony wyniosłe, buki)
- **krzewy 4778 szt.** (forsycje, hortensje krzewiaste, Hortensje bukietowe, hortensje piłkowane, jaśminowce, śnieguliczki, mahonie róże parkowe, róża francuska, krzewuszki, lilaki, kalina kolarowa itp.)
- **rośliny okrywowe 38 908 szt.**, (bluszcz pospolity, kopytnik pospolity, barwinek pospolity)
- **paprocie 2215 szt.**, (wieliczka samcza, narecznica samcza, orlica pospolita, długosz królewski, paprotka zwyczajna)
- **runo parkowe 73 887 szt.** (zawilec gajowy, zawilec żółty, kopytnik pospolity, konwalia majowa, gajowiec żółty, przylaszczka pospolita, jasnota plamista, szczawik zajęczy, pierwiosnek bezłodygowy, miodunka wąskolistna i pstra, fiołek wonny, barwinek pospolity)
- **byliny 5699 szt.**, (parzydło leśne, aster krzaczasty, tawułka chińska 'Heart and Soul, bergenia sercolistna 'Robusta,, jeżówka purpurowa, bodziszek czerwony., liliowce, przetacznik długolistny, szalwia omszona, rudbekia błyskotliwa, liatra kłosowa, funkie)
- **rośliny cebulowe i bulwiaste 31 948 szt.** (zimowit jesienny, szafran wiosenny, krokus wąskolistny, szafran cesarski, śnieżyczka przebiśnieg, cebulica syberyjska , szafirek)

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Przykładowe nasadzenia krzewów:

Źródło: Park M

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Przykład nasadzeń okrywowych i runa parkowego pod drzewami.

Źródło: Park M

Rewaloryzacja parku im. S. Staszica

Przykład nasadzeń bylinowych.

Źródło: Park M

1.10.2020 Kielce

Dziękuję za uwagę

